

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, odpravištvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 30. Nagodbeni odsek je danes nadaljeval razpravo o carinski in trgovinski zvezi pri členu VII.

Dunaj 30. Gospodska zbornica je danes potrdila trgovinsko in plovstveno pogodbo z Japonom. Poročevalec pl. Inama-Sternegg je naglašal pomen pogodbe za Avstrijo in je rekel, da Avstriji, ki ni deležna sedanje delitve velikih kosov sveta, je mnogo lažje na tem, da si otvori trgovinski promet v vzhodno Azijo.

Minister za trgovino, baron Dipauli, je rekel, da se morati pritrilni listini menjati že jutri, vsled tega je potrdilo od strani zbornice nujno potrebno že danes.

Ko je bil rešen tudi ta predmet, je zbornica sprejela zakon, s katerim ses vobodo pristojbin vse ustanove povodom petdesetletnice cesarjevega vladanja.

Dunaj 30. Železniški odsek je sprejel člen 1. zakona o lokalnih železnicah.

Dunaj 30. Od vseh delov monarhije, kakor tudi iz inozemstva, prihajajo poročila o slavnostnih pojavih povodom petdesetletnice cesarjeve. — Ob eni uri popoldne sta nemški poslanik grof Eulenburg in nemški vojaški atašé grof Moltke izročila cesarju darilo nemškega cesarja.

Budimpešta 30. Zbornica poslancev je z večino 146 glasov odklonila predlog posane Sza-lay-ja, da se predlog predsednika glede vladarskega jubileja naj da natisniti, na kar ga je deti še-le v prihodnji seji na dnevni red. Temu je sledilo glasovanje o predlogu predsednikovem o jubileju; ta predlog se je sprejel s 150 proti 29 glasovom. Na to je zbornica nadaljevala razpravo o idemnitetni predlogi. Poslanec Reiter je govoril proti predlogi; potem se je razprava preložila na jutri.

Dunaj 30. »N. Fr. Presse« poroča iz Budimpešte, da sta se avstrijski ministerski predsednik grof Thun in ogerski ministerski predsednik baron Banffy že dogovorila, da se podaljša status quo glede nagodbe.

Budimpešta 30. Minister za nauk je odredil, da ostanejo 2. decembra zaprte vse šole; otroci bodo navzoči na slavnostni božji službi.

Budimpešta 30. Proti koncu današnje seje v zbornici poslancev sta minister za poljedelstvo in minister za notranje stvari odgovarjala na interpelacije glede ponarejanja vina.

Berolin 30. Wolfova pisarna poroča iz Guatemala: General Regelado, ki se je proglasil diktatorjem v San Salvadorju, je, groze z vojsko, zahteval od držav Nicaragua in Honduras, naj ga priznati predsednikom na San Salvadorju. Boje se kakih homatij.

Petrograd 30. »Praviteljstveni Vestnik« piše o akciji vlastij v krečanskem vprašanju do odstranjenja turških vojakov in pravi: Najviši komisar dobi začasno pooblastilo za tri leta, da pomiri Kreto in organizuje upravo na otoku. Njegova prva naloga bode, da uravna upravo tako, da bode ista jamčila varnosto sebe in premoženja, kakor tudi versko svobodo. Treba mu bode torej takoj sestaviti kor orožnikov ali lokalne milice. Sredstva za začetek so dale na razpolago štiri vlasti.

Krakov 30. Mestni svet je v svoji večerajšnji izredni seji sklenil jednoglasno, da povodom pet-

desetletnice cesarjeve daruje iz mestnega sklada znesek 50.000 kron za zgradbo ednega novega dela jubilejne bolnice usmiljenih bratov in znesek 100.000 kron za ustanovitev trgovske šole v Krakovu.

Rovered 30. Mesto Rovered je izvolilo župana, barona Malfattija, deželnim poslancem.

Epilog k razpravam o izgredih v Nabrežini in Devinu.

Pravici je zadoščeno. Dolg, storjen po kršenju zakona, je poravnán po kazni, ki je zadela one, ki so bili spoznani krivimi. Kar se je godilo na lieu mesta — vzkipelega razburjenja, je našlo svoj zaključek v sodni dvorani.

Duhovi so se pomirili in mi moremo govoriti danes sine ira et studio. Izključeno je torej, da bi hoteli koga »vznemirjati«. Nočemo pokrivati ali zagovarjati izgredov, nočemo olepšavati ničesar, ne tajimo pa, da nas vodi, piščoče te-le vrstice, namen, da po svoji dolžnosti svojim čopičem ublažimo kričeče barve, kakor so jih naložile na sliko teh dogodkov: tendencija, zloba, narodna mržnja, strast zlobnih ljudi, nelojalnost strank in pa na drugi strani — tega ne more tajiti nikdo — tudi slabo umevana gorečnost v izvrševanju službe, nedostatek pravega takta, kateri nedostatek provzroča često, da se sega preko meje potrebnega.

Naše uverjenje je vsaj tako, da je le na korist ljudstva in tudi avtoritete, ako se nekoliko analizujejo taki dogodki in ako se zasledujejo vzroki, ki so tudi — če ne izključno, pa vsaj deloma — doveli do taeih dogodkov. Tako motenje more donesti jako koristnega pouka onim, ki zastopajo avtoriteto, da se o morebitnih sličnih dogodkih v bodočnosti morejo izogibati pogreškam in prihranjevati sebi marsikatero neprijetnost, a prebivalstvo obvarovati velike škode.

Kar se dostaje vzrokov žalostnim dogodkom v Nabrežini in v Devinu, se je govorilo že mnogo. Da je bil grozni dogodek v Genevi neposrednim povodom izgredom, to je menda vendar gotova stvar, katero morejo tajiti le oni, ki bi hoteli utajiti, ako jim kaže tako, tudi to, da je solnee na nebu in Bog v nebesih. Dogodek v Genevi je bil torej neposredni povod. To je dejstvo, ki stoji. A to dejstvo je glasna olajševalna okolnost, da moramo reči, da sta pač gorostasni zloba in krivičnost onih, ki so opisovali vse izgrednike kakor tolpo samih tolovajev in pobijalcev, in ki so trdili o vsem našem narodu, da je rojen za — ječe!!

Od prvega začetka pa nismo tajili — marveč smo povdarjali izrečno — da je ob tem mogočno delujočem neposrednem, povodu vzkipele in vzplapolale marsikatero čutstvo, ki je telo že dolgo, dolgo. A zopet moramo oporekati najodločneje in najslovesneje, da bi bilo to čutstvo zgolj čutstvo »poživinjene, prirojene zdivjanosti in surovosti«, ali pa »zbesnelega narodnega fanatizma«. Tako so trdili pač naši brezvestni nasprotniki, ali delali so tako le zato, ker so hoteli ob plamenu, navstavljenem ob toli žalostnem povodu, kuhati juhico svoje posebne strankarske koristi. Ali si je možno misliti frivolnejega početja?! Ali si je možno misliti odurneje strankarske sebičnosti! Ljudje, ki iščejo sebe in svojo umazano korist tudi v toli žal-

lostnih trenutkih, podali so svojim vedenjem najpristnejšo sliko o samih sebi, a ta slika mora vzbujati le gnus v prsah vsacega poštenega človeka.

Kdor pa hoče vedeti, kaj je telo med našim narodom že dolgo in kar je elementarno silo vzkipele v plamenu plemenite žalosti, ta naj prečita pazno izborni govor g. dra. Pretnerja na občnem zboru političnega društva »Edinost«. Tam najde tužno sliko tužnega gospodarskega položaja v naši pokrajini! Tam bode videl, kakov obupen boj mora vojevati to naše ljudstvo za svojo gospodarsko ekzistenco proti — konkurenci tujih podanikov, odlikujočih se uprav neverojetno prepotenco.

Da je genesis izgredov res taka, kakor trdimo mi, za to imamo dovolj eklatantnih dokazov. Na zatožno klop so prišli mirni in pošteni mladenci in ne navadni pretepači in razgrajači, a klasična je okolnost, da je njim na strani sedelo na obtožni klopi tudi Furlanov-avstrijskih podanikov ter da je bilo tudi prič italijanske krvi, ki so izpovedali najugodnejše za obtožence. Ta okolnost dokazuje, da izgredi niso bili naperjeni proti italijanski narodnosti, da torej niso izvirali iz »poživinjenega«, »narodnega sovražstva«, ampak da so bili naperjeni le proti tujim podanikom. Naravno je pa in se ni nikakor čuditi temu, da je ogorčenje povspeševalo še dejstvo, da je morilec naše vladarice podanik iste države, katere podaniki so oni in isti gostje v naših deželah, ki so krivi, da se mora naše ljudstvo, domačini, ki voljno in lojalno nosijo vsa bremena za korist države, boriti za gospodarsko ekzistenco svojo, za ljubi — krukhek. Tako treba soditi te izgrede, ako jih hočemo pravično soditi. Pravična sodba pa mora biti le ta, da so naši ljudje pač zašli v navskrižje zakonom, da pa radi tega niso navadni lopovi in pobijalci: da je torej oni, ki na tak način psuje naše ljudstvo, že postavljen na obtožno klop pred sodiščem človeške morále in humanega čutstvovanja. Ako so zaslužili kazni naši, ki so storili škodo posamičnikom, koliko huji zločinec je oni, ki se je dotaknil časti jednega celega ljudstva in je s tem hotel provzročiti škodo jednemu celemu narodu na onem, kar je najsveteje vsakemu narodu — na njega poštenju in njega časti.

Da pa se je o teh izgredih grešilo tudi na drugi strani, da so izvestni organi v slabo umevani dolžnosti svoje, segali preko meje potrebnega, da je torej nedostajalo pravega takta, za to imamo klasičen izgled v onem orožniškem stražmojstru — da ne govorimo o drugih »viših« —, ki je igral toli žalostno ulogo na razpravi. Gospóda na slavnih oblastih! Dejstvo, da so bili spoznani nekrivimi vsi oni, katere je prijavil ta orožniški organ, vam bodi v pouk, da v takih kritičnih časih ni najboljši funkcionar oni, ki ima le vse polno »gorečnosti« in »energije«, ako pa mu nedostaje potrebnega takta in kriterija za pametno uravnavanje svojega postopanja! In celó v takih kritičnih trenutkih, ko se je razvnelo ljudstvo, ki je sicer dobro in ki se da ukrotiti, ako znaš primerno govoriti žnjim! Gospodje na slavni oblasti naj le presodijo sami, da-li se je po onem mučnem nastopu na razpravi proti Nabrežincem povišal ugled sicer uglednega in obče spoštovanega kora orožniškega! Če kedaj, mora biti jasno sedaj vsakomu, kako potrebno je, da avtoriteta gleda najvestneje natanjénojo na to, da prave ljudi postavlja na pravo mesto!

Na razpravah se je tudi mnogo govorilo o moralnih, intelektualnih provzročiteljih teh izgrediv. Sosebno se je v stikanju za moralnimi provzročitelji odlikoval zastopnik civilne stranke — slavne lege! No, mi izjavljamo po svoji duši, da ne poznamo nikakih moralnih provzročiteljev, pač pa vemo, kje so nemoralni provzročitelji!! To so tisti fanatiki, ki v svojem sovraštvu, v svoji brezčutnosti, v svoji brezprimerni sebičnosti nadevljejo od nekdanj krivico na krivico našemu ljudstvu in ki so svojim preganjanjem pritrirali naše ljudstvo do roba — obupa!!

Ti so krivi vsemu, ti so krivi na žalostnih odnosih v deželi! Ne zahtevamo, da bi se postavili ti krivci na zatožno klop, ker vemo, da je moralnih zločinov, katerih ne more doseči posvetna pravica, ali to zahtevamo in ne nehmo zahtevati nikdar od slavnih oblasti, da one, kakor čuvarice javne blaginje, zaustavijo enkrat nemoralnim provzročiteljem vse nesreče to umazano rokodolstvo!

To zahtevamo in s to zahtevo zaključujemo svoj epilog k žalostnim dogodkom v Nabrežini in Deviuu!

Politični pregled.

V Trstu, dne . decembra.

Driavni zbor. Včeraj je zborovala gospodarska zbornica. Odobrila je trgovsko pogodbo z Japonom. Poročevalce je povdarjal, da za Avstrijo — ki ni deležna na deljenju velikih obsežij sveta — je velike koristi, da si otvori trgovino na Vzhodu. Potem je vsprejela zbornica zakon, tičeči se osvobojenja od pristojbin za ustanove, ki so se zasnovale povodom cesarjevega jubileja.

Juridična komisija te zbornice je sklenila, da se knez Sapiha, — katerega toži pater Stojalowski — ne izroči sodišču.

Nemškonacijonalna ideja in duhovniki. Od nekdanj tožijo nemškonacijonalni politiki, da je nemška duhovščina brez narodnega čuta, da je brezbrizna za napore in trpljenja svojega lastnega naroda. Isti politiki postavljajo nemškimi duhovnikom v izgled — slovansko duhovščino, češ: vidite, kako se slovanski duhovniki povsodi identifikujejo svojim narodom, kako stoje povsodi na čelu narodnih borb. In zaključujejo: Pojte in storite tudi vi tako!!

Vsi ti klic, vsi ti pozivi, vsi ti poskusi za očrnenje nemških duhovnikov pred lastnim narodom so naleteli na gluha ušesa — do najnovejših časov!! Za katoliške duhovnike nemške narodnosti je bila vendar stvar najjednostavnejša: niso hoteli v borbo proti sovražniku, katerega ni, in niso hoteli biti tako nespametni, da bi hodili pomagat prijatelju, ki jih — sovraži iz vsega srca. Ta menda dovolj tehtni razlog je deloval na to, da so konservativni Nemci sploh raje stali ob boku Slovanov in da sestavljajo še danes z istimi večino v parlamentu na Dunaju.

V novejem času pa se je menda jel tudi med nemškimi duhovniki tu pa tam vzbujati »narodni« duh. A značilno je, da je ravno na Tirolskem, v tej deželi katoliški kot eksohen. jelo frondirati par duhovnikov proti dosedanjim zaveznikom, da-si je prav ta dežela, bolj nego vsaka druga, zavarovana pred vsako slovansko »nevarnostjo«. Pa tudi z Češkega so začela prihajata poročila o nastopanju nemškonacijonalnih duhovnikov, in celo takih, ki se ponižujejo v denuncijante svojih čeških tovarišev in svojih — škofov!

Ne zatiskajmo si oči: nemškonacijonalni duhovnik je postal resnica, torej činitelj, katerim moramo računati. Ko beležimo to dejstvo, vidi se nam umestno, da stavimo vprašanje: da-li je res analogija med narodno dolžnostjo slovanskega in nemškega duhovnika, da-li imajo torej Nemci pravico sklicevati se na slovanske izgledé?! Nimajo je! Razlika je tako velika, kakor je velika razlika v položnju Nemcev in Slovanov.

Slovanski duhovnik je dolžan boriti se za svoj narod, ker je temu narodu ekzistena v nevarnosti, ker se mu kratijo vse pravice; ker ta narod želi le garancije za svoje življenje, ne da bi hotel krati življenje drugim. Tu je torej boj za pravico!! A kdo naj se prvi bori za pravico, ako ne duhovnik, oznanovatelj vere pravice in ljubezni?

Ali velja to za nemškega duhovnika? Ne! Nemcem ni v nevarnosti njihova narodnost! Oni

nimajo, da bi se morali boriti za svoje: za to, kar jim gre! Na njih strani more biti torej borba le za tujo last, torej za krivico!! Kdo more zahtevati od ketotiskega duhovnika, naj se bori za krivico?! Stvar je torej jasna, da nemškega duhovnika ne veže nikaka dolžnost na narodne borbe, in čim se je vendar spustil v take borbe, je postal zaveznikom ljudij, ki poleg tega, kar že imajo svojega v polni meri, hote imeti še tuje lasti! Postal je torej zaveznikom krivice.

Takov nemškonacijonalni duhovnik pa ne greši samo proti zapovedim narodne pravičnosti in vstrpljivosti, ampak podpira hkratu gibanje, ki je očitno sovražno njegovi lastni cerkvi, kajti nemškonacijonalna in velenemška ideja ima svoje korenikev — protestantizmu, česar nemški nacijonalci niti ne prikrivajo. Saj izdajajo ravnokar parolo: Proč od Rima! Biti nemškimi, znači biti luteranskimi!!

Kolika je torej razlika v položnju slovanskega in nemškega duhovnika nasproti narodnim borbam! Tu velja pač: Quod licet jovi, non licet bovi!

Slovanski boritelj-duhovnik je pojav delovanja plemenite narodne ideje; nemškonacijonalni duhovnik pa je pojav najgršega izrastka in prostitucije narodne ideje!

Isganjanje avstrijskih podanikov iz Prusije. Nenavadno odločni odgovor grofa Thuna na interpelacijo čeških in poljskih poslancev radi gori označenega predmeta, je tako iritiral živee židovski »Neue Freie Presse«, da je že videla, kako je položena v grob avstrijsko-nemška zveza. Koli pretresljiv prizor: odprt grob, v grobu krsta z avstrijsko-nemško zvezo, ob grobu jokajoča - Židinja! »Neue Freie Presse« je zagrošila uprav veleizdajski, za Avstrijo naravnost poniževalen članek, vzbujajoči menenje, kakor da v Avstriji živimo le jedino še od minolosti Nemčije. Kako lahko bi zgubili to milost vsled takih govorov, kakoršnega je imel grof Thun. Pa tudi res: čemu treba varstva avstrijskim podanikom v Prusiji, ali ni dosti, da uživajo Prusjaki vse varstvo v Avstriji!! Tako sodi namreč »patrijotizem« rečenega lista.

Na tako felenijo odgovarja hitro uradna »Wiener Abendpost«, mené, da take administrativne odredbe niso v nikaki zvezi z zvezo med Avstrijo in Nemčijo. Ta zveza da je vzvišena nad take administrativne epizode in tudi nad strankarske interese. Kakor jamstvo miru v Evropi, kakor jamstvo za varnost Nemčije in Avstro-ogerske se ta zveza ne sme spravljati v dotiko z vprašanji administracije!

Vse prav, ali uradni list naj bi bil še jasnejši in naj bi rekel naravnost: Slovani, večina prebivalstva, so vsprejeli to nesimpatično jim zvezo le v svoji lojalnosti in udanosti do vladarja, ki jo je sklenil. Ne otežujmo jim te intelektualne žrtve s tem, da se ta zveza hoče uporabljati za pretvezo zatiranja avstrijskih Slovanov. Slovani ne morejo molčati k temu, take žrtve ne smemo zahtevati od njih. Kdor je prijatelj tej zvezi, mora gledati, da ne dela te zveze — še bolj nesimpatične avstrijskim Slovanom!

Tako bi bilo prav. Mi res ne moremo dopustiti, da bi se iz naše lojalnosti, ki se ravno v pogledu na to zvezo kaže najdrastičneje, plel bič za nas in našo narodnost.

Domače vesti.

„Edinost“ izide povodom jubileja Njeg. Veličanstva jutri zjutraj ob 7. uri v slavnostni obliki ter prinese na prvi strani krasno podobo cesarjevo po najnovejši fotografiji z životopisom cesarjevim. Sliko smo dali navlašče napraviti za naš list od sloveče dunajske tvrdke Angerer & Göschl. Jutri zvečer izide list ob navadni uri samo na dveh straneh po znižani ceni 2 kr. ter prinese zadnje vesti, nanašajoče se na jubilej cesarjev. V soboto zjutraj izide »Edinost« ob 9. uri na 2 straneh po 2 kr.

Priredili smo tudi sliko cesarjevo posebej na trdem papirju, katera se bode prodajala kakor priloga »Edinosti« po 5 kr. v naši administraciji in po vseh tabakarnah, kjer se prodaja »Edinost«.

Za jubilejno dijaško ustanovo došli so začasnemu odboru sledeči darovi:

Gosp. Frau Kalister, 2000 glđ.

Tržaška posojilnica	200 „
Miha Truden	100 „
Ivan Mankoč	100 „
Josip Mahne	100 „
Anton Žlogar, župnik v Kranjski gori	1 „
Pevsko društvo »Zvon« na Opčinah (čisti dohodek veselice 26. jun. 1898.)	35 „
Goriup Alojzij, Prosek	10 „
Pogorelec Ante, potestnik in trgovec na Greti	50 „
Rodbina Macčkova v Trstu	20 „
»Delalsko podp. društvo« v Trstu	200 „
Jakob Gomilščak, profesor veronauka na e. kr. realki v Trstu	10 „
Matej Andrejevič Trnovec, tržaškega višega sodišča svetnik	10 „
Ivan Jesenko, e. kr. gimnaz. profesor v Trstu	20 „
Vekoslav Furlan, ces. kr. računski svetnik	5 „
dr. Gustav Gregorin	20 „
I. Domicelj, trgovec v Kozini	5 „
Ivan Nabergoj	10 „
Fran Valenčič	5 „
Julij Wardo	20 „

Skupaj 2921 glđ.

Nadaljne darove sprejema blagajnik dr. Gustav Gregorin v Trstu (Via Molin piccolo šte. 3).

Pozivljamo vse naše rodoljubno občinstvo tržaško in primorsko, da izdatnimi darovi podpre »Dijaško podporno društvo«, ki se ustanovi v Trstu o petdesetletnici vladanja našega cesarja, kateremu društvu je namen podpirati vse primorske slovenske in hrvatske dijake, ki bodo študirali na tržaškem gimnaziju. Naš boj za ravnopravnost našega jezika v cesarskih uradih otežuje najbolj okolnost, da nimamo zadosti slovenskih uradnikov. Koliko nadarjenih mladeničev primorskih mora se odreči študijam, ker jim nedostaje gmotne podpore! Temu nedostatku skušalo bode odpomoči novo društvo in dolžnost je vsakega zavednega Slovenca, da se po svoji moči spomni tega društva, ki postane jedno najvažnejših v nas. V vedi je moč! Bodočnost naše učeče se mladine je bodočnost milega nam naroda!

ODBOR.

Dopolnilne dež. volitve v Trentu. Včeraj so volile mestne skupine in so zopet izvoljeni prejšnji poslanci, oziroma privržniki abstinencijske politike.

Občinske volitve v Oprtlju. S Krasa oprtaljskega nam pišejo: Kakor znano cenjenim čitateljem »Edinosti«, so bile volitve za občinsko zastopstvo v Oprtlju, ko so se vršile sredi marca t. l., uničene. Italijani so seveda — in to namenom, da si vsaj nekoliko časa še obdržé gospodstvo te nesrečne občine — uložili utok na najviše sodišče. Dne 18. t. m. imela je biti razprava, tičeča se te njihove pritožbe. Ne vemo, je-li bila ta razprava rečeni dan in kako je bilo razsojeno. (Do danes smo zastoj pričakovali, da naši narodni listi kaj sporoče o tej razpravi, pa ne vem, da-li nedostaja zanimanja, ali pa je navstal kakov kitajski zid.), ampak slutimo le, da za Italijane ni bilo baš ugodno, ker od tega dne so začeli naša gospoda kaj pridno tekati v Buje do svojih političnih mecenov, kjer se kuhajo politične spletkarije. Nekoliko vohamo že, kaj se kuha. Že so zasnovali strastno agitacijo, da bi ločili Topolovae in Gradi od oprtaljske občine, da se tako za predstoječe nove volitve znebé teh upornih »Montenegrov«, ki se nikakor ne puste več voditi za — nos. Kmetje so spregledali, To pa gospodo italianissime silno plaši in si menda niso mogli izumiti bolje pomoči, nego razkasanje občine. Čul sem celo, da so baje vladni organi sprožili misel take delitve. Čudno sicer to, a v Istri je vse mogoče, posebno v poreškem okr. glavarstvu, kjer se nahajamo še vedno v »luštni« éri Rinaldinejevi, to pa menda zato, ker naši drž. poslanci tako pridno ministrirajo sedanji vladi.

Tako postopanje in tako očitna dvojna mera od strani e. k. okr. glavarstva v Poreču mora vendar vzbuditi nevoljo v vsakem človeku, ako ima le kaj krvi v svojih žilah. Znano nam je npr., da so Italijani uložili neki utok na to slavno glavarstvo, ki jim je bil rešen, če se ne motim, v desetih dneh! A občinarji hrvatske stranke so uložili rekurz, če se spominjam prav, že pred štirimi meseci proti nezakonitemu in (da ne rečem več) smešnemu imenovanju sedemnajstih častnih meščanov za slavno

vas Oprtalj, pa še do danes niso dobili rešenja. — Kaj se! Hrvat plačuj in molči! Gospodje poslanci, kaj mora biti glas istrskih Slovanov res vedno le glas upjočega v puščavi?!

Nekaj o mestu Kopru. Pišejo nam: Vi, gospod urednik, ste bili gotovo že v slavnem Kopru! Tudi moja malenkost ni bila sedaj v prvo; ali eno je iti v Koper in se takoj vračati nazaj, drugo pa je, ako se moraš ustaviti tam celih šest ur, kakor sem se moral jaz! Da ne bi zgubil toliko dragega časa po nepotrebnem, sem se namenil ogledati si nekoliko to prastaro »rimljansko« trdnjavo in Vam sporočiti o utisih, ki sem jih prejemal o tem ogledovanju.

Slovenskih napisov se tu sploh ne vidi, ker je grb z napisom nad c. kr. okrajnim sodiščem tako črn, da se sploh ne da čitati, kar je pisano na njem! (Saj je v Trstu na deželnem sodišču ravno tako! — No, nadejajmo se, da se obnovita ta grba, ko dostavijo še — slovenski napis! Op. stavčeva.)

V veži omenjenega sodišča je izpostavljenih mnogo aktov v vseh treh deželnih jezikih — pardon, hotel sem reči: v obeh deželnih, ker nemški ni tu deželni jezik! Slovenski akti so pisani precej pravilno.

Kakor vidite, je stvar še dovolj v redu! Djaki se gledajo kakor pes in mačka, namreč laški in slovenski. Naši si ne upajo niti govoriti na glas, da bi s tem ne izzivali laških furij, toda navadili so se in sedaj jim je lažje!

Po ulici od sodišča navzdol — ako se ne motim: po »korzu« — sem opazil mej drugim, trgovca »Lonzarja«, nekdanj gotovo poštenega Lončarja! V tej trgovini je videti na odličnem mestu sliko italijanskega vladarja, obrobjeno s krasno laško trobojnico!

Druzega posebnega nisem opazil, razun tega, da se v Kopru uprav mnogo govori slovenski.

Krčmarica, pri kateri sem si »privezal dušo«, govori lepo po koperski: »Dove ti vadi?« (kam greš), toda istotako lepo govori — kar me je iznenadilo — slovenski! Epur si muove!

Cesarjev jubilej. V proslavo cesarjevega jubileja bode v katedrali sv. Justa jutri ob 10. uri slovesna služba božja z zahvalnico, katere se udeležijo zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter raznih društev.

Maše se udeležijo tudi zastopniki slovenskih društev, a po maši pojde deputacija teh društev pred namestnika s prošnjo, da isti sporoči pred Najvišji prestol čestitke tržaških Slovencev.

Načelnštvo postaje južne železnice nam javlja: Povodom slavnosti 50-letnice vladarskega jubileja Njeg. c. in kr. apostolskega Veličanstva dne 2. decembra je odredilo visoko c. kr. ministarstvo za železnice, da velja rečeni dan kakor praznik v zmislu § 56., odstavek 3. obratnega pravilnika.

Po takem se tega dne ne bodo vsprejemale navadne tovarne pošiljatve, a na kraju, kamor so poslani, se ne bodo dostavljale prejemnikom.

»Piccolo« in cesarjev jubilej. Odbor trgovcev na drobno je poleg družih listov naprosil pismeno tudi uredništvo »Piccola« naj priobči sklep tega odbora, katerim se priporoča trgovcem, naj jutri zapro svoje prodajalnice. Uredništvo pa je odklonilo to prošnjo jalovim izgovorom, da je podpisano samo odbor in ne nikako ime. Sicer pa je to naravno. Saj je lojalnost »Piccolova« sedaj menda na isti višini, na kateri je bila nedavno temu njegova žalost, ko je jel žalovati za — razbitimi šipami!!

Popravek. V brzojavki, objavljeni v predzadnjem izdanju o slavnosti občinski seji v Kastvu, je bilo rečeno, da je rečeni občinski zastop — v proslavo cesarjevega jubileja — določil svoto 2000 gld. kakor ubožni zaklad. Na prošnjo občinskega poglavarstva popravljamo, da se je v označeni namen določila svota 20.000 gld.

»Velike in male oči.« Orožniški postajevođa in sedanji »titular-stražmešter« Grča je moral imeti strašno velike oči, da je videl batujskih »izgrednikov« kar 1000. Poročal je — kakor je čitati v zapisniku z nadkomisarjem Prinčičem — »eine über 1000 Köpfe zählende Menge (nach Angabe des Grča)«, vsled česar seveda so prišli vojaki »na pomoč«.

Poznamo tiste velike in male oči! Kadar se gre proti Slovincem, tedaj izvestna gospoda vidi vse podvojeno, a kaj, podvojeno, potrojeno, in če treba, še višje multiplioirajo, samo da se Slovence

pokaže kakor prave divjake, za katere ni drugega prostora nego temnice. To so tiste velike oči!

Poznamo pa tudi male. Kadar se gre proti Slovincem v prilog Italijanom, tedaj izvestna gospoda na italijanski strani, čeprav je grešila ta hudo, ne vidi nič, ali pa skoro nič. Vse pomanjšuje kakor da bi ne bilo nič skozi pomanjševalnico se gleda na njilova dejanja, skozi povečevalnico pa no ona Slovencev!

Smo pač v deželi neverjetnostij, kjer se gospodari po zistemu »velikih« in »malih« očij, ki se odpirajo jednemu v prilog, drugemu pa v škodo, kakor se zljubi baš visoki gospodi na visokih stoleih.

Po izborni tarekterisko dvojne mere, ki je v rabi na Primorskem, smo posneli iz »Soče«, sosebno še zato, ker je »Sočin« »titular-stražmešter« pristna kopija onega družega »stražmeštra« v Nabrežini, ki je imel na izgredih istotako grozno velike oči, da je videl in obtožil vse polno »zločincev«, katere oči pa so se mu na razpravi skrčile tako, da — ni poznal nikogar več od vseh onih, katere je videl in poznal poprej. O da, to so spečjaliteta te primorske — velike in male oči!

Kranjske novice. Občinski odbor v Rudniku je v spomin praznovanja cesarjeve vladarske petdesetletnice odločil prispevek 40 gld. za cesarjev spomenik v Ljubljani. — V nedeljo zvečer se je mladenič Jakob Jenko iz Preske napil žganja. Šel je iz gostilne, zjutraj pa so ga našli — mrtvega. — Talijo za rešitev življenja v znesku 20 gld. je deželna vlada priznala Ivanu Čimžarju iz Grada, ker je z nevarnostjo za lastno življenje rešil iz potoka Reka Frančiško Kuhar. — Iz Kočevja in s Krškega se poroča o velikem viharju s ploho, ki je napravil mnogo škode. — Posestnik Ivan Flajnik iz Otoka pri Vinici je utihotapil iz bližnjega Hrvatskega sedem mladih volkov ter jih pripeljal na okrajno glavarstvo v Črnomlju, zahtevaje zakonito talijo v znesku 70 gld. Toda na glavarstvu so prišli prevari na sled in Flajnik ni dobil talije, pač pa tri mesece težke ječe — radi poskušene goljufije.

Slovenska čitalnica v Gorici priredi v nedeljo dne 4. decembra 1898 v svojih prostorih »Besedo« po jako zanimivem vspredu. Pričetek ob 7. in pol uri zvečer. — Društvenike in druge mestne in okoliške Slovence vabi najuljudneje k obilni udeležbi Čitalnični odbor.

Zahvala. Danes je prišel v naše uredništvo lastnik ladije v Barkovljah, Jurij Martelane, ter nas je prosil, naj v njegovem imenu izrečemo najprisrčnejšo zahvalo onim blagim dušam, ki so mu povodom grozne poplavi minole nedelje pomagali rešiti jedno njegovih ladije ter ga tako obvarovali znatne škode.

»Naša straža.« (Dalje.) Ciril Vuga, bogoslovec Gorica, 1 K, Jožef Abram, bogoslovec, Gorica, 1 K, Jakob Bergant, st. phil., Dunaj, 1 K, A. Carli stud. jur., Dunaj, 1 K, Fran Ban, poslovodja »Kat. tiskarne«, Ljubljana, 1 K, Peter Modic Ljubljana, 1 K, Ivan Snoj, Ljubljana, J. K. Josip Dermastija, jurist, Dunaj, 1 K, J. Karba, sluga, Dunaj, 2 K, Ivan Štefe, Ljubljana, 1 K, Ivan Kregar, načelnik okrajne mestne bolniške blagajne, Ljubljana, 1 K, Marija Umberger, Ljubljana 1 K, Lovro Baš notar, Celje, 1 K, Fon c. kr. prof. v Celju 1 K, Fr. Jošt, taj. zveze, Celje, 1 K, Krainčič, kaplan, Celje, 1 K, Ivan Vavken, tajnik hranilnice, Celje, 1 K, dr. Karlovšek, odvet. kandidat, Celje 1 K, Šuhač, c. kr. profesor, Celje, 1 K, Levičnik, c. kr. nadsod. vp., v Celju, 1 K, Fran Dolenc posestnik, Celje, 1 K, dr. Vrečko, odvetnik, Celje 1 K, dr. Brenčič, odvetnik, Celje, 1 K, dr. Prauseis, odvet' Celje, 1 K, dr. Šuklje, zdrav., Celje, 1 K., K. Vaniš, trg. Celje, 1 K, Ivan Kapus, brivec, Celje, 1 K, Milan Hočevar, trgovec, Celje 1 K, Detiček, notar, Celje 1 K, Ivan Grobelnik, sollicitator, Celje, 1 K. Pristopek »Nši straži« in vplačila vsprejema začasni tajnik in blagjnik dr. Jenko Breje v Ljubljani. (Pride še.)

V veliki slovenski vasi na Goriškem je na prodaj hiša, v kateri se nahaja trgovina z jestvinami. Ta trgovina zamore izvestno dobro vspevati, ker je v dotičnem kraju mnogo tovarn in delavskih odjemalcev. Slovenski trgovec, ki bi hotel to trgovino prevzeti, bi gotovo dobro shajal. Treba le, da ima toliko denarja, da zamore trgovino z jestvinami pričeti in vrhu tega še 2—3000 gld. h

kupni ceni hiše prispevati. — Ponudbe naj se pošiljajo »Naši straži« v Ljubljani; ta reflektantom naznani tudi natančnejše pogoje in odnose.

Izpred porotnega sodišča. Danes se je začela razprava proti četvorici obtožencev radi ponarejanja denarja. Vsi štirje so laški podaniki.

Loterijske številke, izžrebane dne 30. nov.:
Brno 66 37 56 86 72

Koledar.

Danes v četrtek 1. decembra: Eligij, š.; Natalija, dev. muč.
Jutri v petek 2. decembra: Bibijana, muč.; Kromacij, škof.

Solnčni: Izhod ob 7. uri 51 min. Lunin: Izhod ob 6. uri 37 min.
Zahod „ 3. „ 48 „ Zahod „ 10. „ 28 „
Ta je 49. teden. Danes je 334. dan tega leta, imamo torej še 31 dni.

Umetnost.

Profesor glasbe na vseučilišču v Petrogradu.

Vojteh Ivanović Glavač, širom sveta znani virtuoza na glasovirju in harmoniju, se je odločil dati koncertem decembra t. l. in začetkom januarja 1899. nekaj koncertov po slovenskih, hrvaških in srbskih mestih. Kjerkoli je doslej koncertoval ta veliki češki umetnik, bodisi v Evropi ali v Ameriki, povsodi je žel priznanja v najmerodajnejših krogih. Do lanskega leta po dolgem času umetnik ni smel na avstrijska tla brez Najvišjega dovoljenja v naši državi, a sedaj, ko mu je dovoljeno, pohiti najprvo v svojo domovino in potem na slovenski jug. Povsodi ga gotovo sprejmejo z navdušenjem, zlasti v njegovi domovini, za katero pa ne zaostane tudi slovenski jug.

Glasovi iz Rusije trde, da glavna zasluga Glavača, kakor slovenskega umetnika, sestoji v tem, da je on svojo odlično igro pripravil tuji svet do spoznavanja ruske in slovanske glasbe in da je v Veliki Rusiji vedno visoko držal zastavo slovanske vzajemnosti na poprišču umetnosti!

Takega moža Slovani v Avsriji sprejmejo gotovo z odprtimi rokami, kamor pride.

Velika Rusija je vsprejela v svoje okrilje in vzgojila že marsikaterega izvenruskega Slovana, ki bi bil mogoče drugače ostal neznamen človek. Iz njenega osredja prihaja med svet marsikaj mož, ki nosijo slavo Velike Rusije križem sveta, da se slednji čudi, kako more kaj dobrega in dovršenega priti iz tiste »barbarske« Rusije, — katera pa utegne v kratkem prevzeti drugim narodom prvenstvo na vseh poljih moderne prosvete in v katere rokah je bodočnost Evrope!

Različne vesti

Hudo vreme v Tunisu in okolici. V vseh mestih severnega Tuniza in Algira se je vsled velikega viharja in nalivov minulih dni prigodilo mnogo nesreč. Železniška in brzojavna zveza je na

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2
(solsko poslopje).

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinjaj. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franco. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

mnoгих krajih pretrgana popolnoma. V okolici Biserte je izkoreninjenih preko 3000 oljk, ki so se na mnogih mestih valile z vodo, zemljo in kamenjem podobno plazni. Edna taka »lavina« je ubila 6 ljudi, a kaeih 10 oseb je hudo ranila po vsem životu. Tudi v pristaniščih se je poškovalo mnogo brodov in bark. Strela je ubila petero ljudi in mnogo živine. Ves ta čas je deževalo neprestano, zbok česar so narasli potoki in reke in poplavlili vso okolico. Tako se je posebno razlila reka Siffa in poplavlila vso okolico.

Brzovjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Dunaj 1. Sinoči so se zbrali v »Stefankeller« še živeči člani prvega državnega zbora v l. 1848. Med istimi tudi prvak naroda češkega, dr. Rieger. Za jutrajšjo slovesno službo božjo v cerkvi sv. Štefana je istim rezervirana posebna klop. Mesto se že pripravlja na velik način jutrajšnji dan; jako okusne dekoracije se že spopolnujejo.

Dunaj 1. »Wiener Ztg.« objavlja cesarsko ročno pismo, s katerim se podeljuje popolno pomilnščenje vsem onim, ki so bili do dne 2. decembra kaznovani radi žaljenja Nj. Veličanstva ali členov cesarske hiše. Drugim 548 kaznencem je odpuščeno še ostali del kazni.

Dunaj 1. V seji zbornice poslancev prihodnjega torka predloži vlada zakonski načrt o nagodbenem provizoriju.

Pariz 1. »Figaro« hoče vedeti, da je kasacijsko sodišče zadnje dni izvršilo več hišne preiskave, ki so največje važnosti. »Petit Journal« hoče vedeti, da je kasacijsko sodišče zahtevalo, naj se mu priobčijo tajni spisi. Vlada in kasacijsko sodišče se bavita vprašanjem, pod kako obliko in s kakimi previdnostnimi odredbami se bi mogli dati ti spisi kasacijskemu sodišču na razpolago, da bi se izognili indiskricijam.

„Edinost“

se razprodaja v Trstu po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghenga št. 2. — Volti di Chlozza št. 1. — Via Stadion 1. — Via Aequedotto. — Via Istituto 18. Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppeina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri g. Pogorelu, v Škednju pri g. Ant. Sancin (Drejač) in pri sv. Ivanu pri g. Ani vdovi Gašperič. — Izven Trsta prodaje se »Edinost« v Gorici v tobakarni Josipa Schwarz v Šolski ulici.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priloga prečastiti dnhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvene posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni stem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente št. 10.

Jedini in glavni zastopnik za: Trst, Primorsko in Dalmacijo.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:
po 2% proti 5 dnevni odpovedi
" 2 1/2% " 12 " "
" 3% " 4 mesečni " "
" 3 1/2% " 8 " "
" 3 3/4% " 1 letni "

Napoleone:
po 2% proti 20 dnevni odpovedi
" 2 1/2% " 40 " "
" 3% " 3 mesečni " "
" 3 1/2% " 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gid. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Svoji k svojim!

Naznanjam sl. občinstvu da sem odprl novo trgovino na drobno in debelo z jesihom in finim oljem ter vsakovrstnega

kolonijalnega blaga

v ulici Poste Nuove št. 3

(hiša Brunner.)

Josip Starč.

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

Prilika za praznike in novo leto. Velika zaloga zimskih ogrinj (šjalov) v vseh barvah po gid. 3.60 in gid. 1.20 Zbirka frštanja v raznih risanjih od 20, 30 in 37 nvč. Moške srajce bele in barvane od 90 novč. naprej. Maje iz pliša za gospe po 65, 75 novč. in več samo v prodajalnici

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

100 do 300 gid.

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v. Budimpešti, VIII Deuschegasse 8.

Slavnemu občinstvu naznanjam da sem nedavno odprl povsem novo, bogato založeno prodajalnico:
jestvin, kolonijalij in delikates.

Osobito pa opozarjam slavno občinstvo na sledeče predmete svoje prodajalnice: Na pristna vina v steklenicah po litru in pol litra istranska, dalmatinska bela in črna, izborna vi-pavska iz lastne kleti.

Nadalje se priporočam uljudno osobito pokrajinskim naročnikom za obilna naročevanja blaga, katero razpošiljam v vsaki množini s pošto, ali železnico. Jamčim točnost in brzino oddaje in izredno zmernost cen; čč. naročniki dobe »Cenik« na zahtevo.

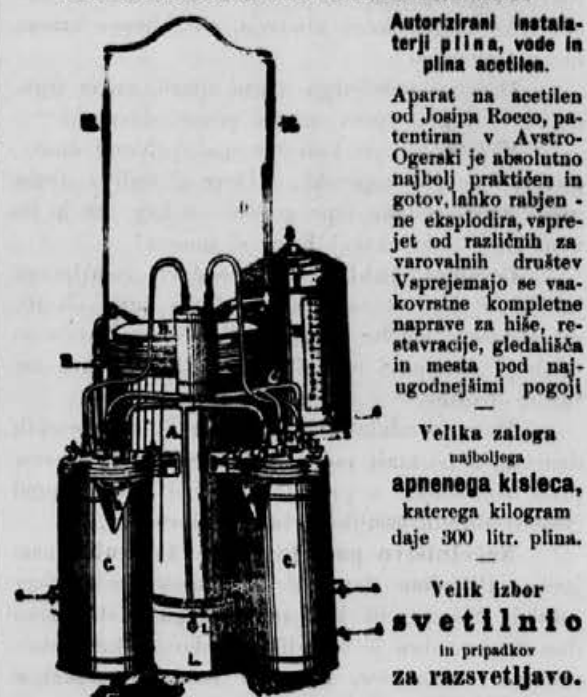
Konečno se priporočam tudi vsem čč. družinam stanujočim blizu moje prodajalnice, da me češče počaste svojimi naročili. Naročeno dostavljan tudi na stanovanje.

Vsem gg. odjemnikom se zahvaljujem prav toplo že v naprej za skazano mi naklonjenost ter beležim udanostno.

Anton Furlan, trgovec

v Trstu, via Crociera in piazza S. Francesco 2.

Na zahtevanje cenik in prospekt.
Prva tržaška tovarna
aparato za napravljanje plina acetilena
tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instalaterji plina, vode in plina acetilen.

Aparat na acetilen od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lahko rabljen ne eksplozira, vsprejet od različnih za varovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga najboljšega apnenega kislica, katerega kilogram daje 300 litr. plina.

Velik izbor svetilnic in pripadkov za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC, na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina (priprave za dvorce (vile) kijoske in mala mesteca).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popravljanje dovodov.

Zaloga ulici Sanità št. 9.

Delavnica v ulici S. Giorgio št. 1

PRŠNI PRAH (prah za izvoščeko)

(ne kašljaj).
najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaščitanju, nahodu in drugim katarionim afekcijam.
Škatljica z navodilom po 30 nvč. Dobiva se jedino v lekarni PRAXMARER, »Pri dveh zamorcih« občinska palača, Trst.
Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Svetovna kolesa
amerikanski originali

TRIBUNE IN ARENA

odlikovana v vseh državah na kontinentu radi elegance, točnosti in vstrajanja, prodaja se izključno le pri glavnem zastopniku

ANTONU SKERL V TRSTU,

Via S. Lazzaro št. 6, nasproti palače Salem.

NB. Navadna kolesa prodajajo se proti 2-letni garanciji, ročaj in pritikline po želji kupca.

Mehanična delavnica

za vsakovrstno popravo koles in šivalnih strojev.

CENE ZMERNE.

CENE ZMERNE.